

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkah pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Jean Jacques Rousseau

Ko bi ne bilo Rousseauja —
bi ne bilo revolucije.

Napoleon.

Z Voltairejem se en svet
konča — z Rousseaujem se za-
čenja drugi.

Goethe.

Rousseau je bil uzor učitelj
od petnajstega leta, Rousseau in
evangelij sta bila dva najsilnejša
in najboljša upliva v mojem živ-
ljenju.

Danes obliha ves kulturni svet velik ju-
bilej 200letnico rojstva enega največjih mož,
kar jih je imel svet. Kot človek je bil morebiti
malo pomemben — imel je svoje grehe in na-
pake — kakor vsi otroci tega sveta — toda
njegova dela pomenijo preobrat v evropski
kulturni.

Njegovo ime zveni nam sicer nekoliko
tuje, toda ni nam neznano; pogosto slišimo to
ime, ki je znano po vsem sedanjem kulturnem
svetu. Zdi se, da stoji kakor velik mejnik med
dvema doblama. Se danes čutimo v življenju
odmeve one nove romantične dobe, ki jo je
začel Rousseau.

Rousseau je prišel iz Švice, stal je torej v
sredi nemškimi in francoskim svetom. Bil
je po rojstvu Francoz in je pisal francosko.

Leta 1850, je zaslovelo njegovo ime. Po-
stal je svetoven človek. Dvignil je svoj glas
proti narejenemu človeku in je začel boj proti
zastareli kulturi, hotel je imeti naravnega
človeka. Njegovo geslo je bilo: »Vrnimo se k
prirodi«. Dokazoval je, da je človek tem sla-
bši, čim bolj je nenaraven, da je laž in krivica
v življenju posledica napačne kulture.

V onih časih je bilo vse narejeno, prisi-
ljeno, nenaravno. Francoska moda je bila pravi
znak svoje dobe.

Od l. 1750, pa se je začel preobrat. Ena-
kost, svoboda, bratstvo... je donelo iz Rous-
seaujevih spisov. Rousseau je povedal, da se
človek rodi, dober in svoboden — kultura pa
je, ki ga skazi in dela razliko med ubogimi in
bogati. Narod, t. zv. tretji stan je takrat tr-
pel pod pritiskom plemstva; urad, šola, cer-
kev vse je bilo nasilno... Rousseau je vzbudil
ljubezen do narave do naroda, do mladine. Ne-
kako pomlajenje je prišlo v družbo...

Te misli so uplivala na cel evropski svet.
Potlačeni narodi so se začeli prebujati. Lju-
bezen do prirode je budila ljubezen do zemlje
— domovine — ljubezen do ubogega ljudstva
je prebudila narodno zavest.

Temu gibanju je sledila, t. zv. »pomlad na-
rodov«. Na Francoskem je prišlo do revolu-
cije, drugod pa so šli narodi s kulturnim de-
lom k novemu življenju. Zato imajo mali na-
rod dovolj vzroka, da slave Rousseaujev ju-
bilej, njegove ideje so vzbudile zatiranje, ne-
enake, nesvobodne in pozabljene male narode.

Ko je človek začel ljubiti prirodo in svojo
pomoč domovino, je začel ljubezen do
zgodovine, do vsega, kar je na tej zemlji bilo
in je razločeval svojo in tujo domovino — svoj
in tuj narod.

Dočim je višja družba 18. stol. hotela po-
vzdigniti narod z razumom — se je dvignil
narod sam s čustvom, ki se je v njem vzbudi-
lo kot narodno čustvo, samozavest. Iz tega
je vzrastle narodno navdušenje, zahteva po
enakosti in svobodi, ki se danes drži narode v
njih boju. Značilno je, da je ta jubilej prišel

na isti čas s sokolskim jubilejem. V sokolstvu
so ideje Rousseauja; enakost, bratstvo, svobo-
da — razviti dušne in telesne naravne sile —
je geslo sokolstva. Sokolsko drevo je vzrastle
na mladi narodni nivi, ki je bila obsejana z
Rousseaujevimi nazori. V slovenščini nimamo
Rousseaujevih del — čutili pa smo upliv nje-
govih idej.

Jezik, narodnost, socialnost.

Trst, dne 25. junija 1912.

Skupnost jezika po mojem neomajnem pre-
pričanju ni in ni še narodnost; v skupnosti je-
zika vidimo mi, narodni socialisti, kakor smo
že večkrat povdarjali, le enega glavnih sestav-
nih delov tega, kar imenujemo narodnost. Ven-
dar, vzemimo slučaj, da ni narod v resnici nič
druzega, kakor to, za kar ga žalibog smatra
še mnogo naših proletarcev, namreč skupina
posameznikov, kateri govorijo eden in isti je-
zik. Vprašam: Ali ni ravno ta skupni jezik
glavni živček v kulturnem razvoju dotičnega
naroda, ali pa ta skupni jezik najpoglavitejši
izmed vseh ta razvoj vstvarjajočih in pospe-
šujočih činiteljev — vez spajajoča narodovo
preteklost s sedanjostjo in sedanjost z bodo-
čnostjo?

Moje mnenje je, da bi človek brez daru
jezika navzlic, drugim svojim dispozicijam za
kulturni razvoj, ostal na isti stopnji tega raz-
voja, na kateri stoji še danes eden ali drugi
razviješi sesavec. Če torej ubijemo kateremu-
koli narodu jezik, je s tem pretrgan njegov na-
ravni, to je pravi razvoj, kar pomeni toliko
kakor če kdo komu, ki pleza po visoki lestvi
zbiže izpod nog enega, ali celo več klinov...
Tak plezalec bo, potem padel, padel nazaj v
globlino, iz katere se je moglo z največjim
trudom in naporom rešiti, — ker narava, kakor
znano, ne pozna skokov.

Takozvana asimilacija narodnostnih manj-
šin v jezikovno mešanih krajih, pri kateri igra
jezik navedeno ulogo, je torej, — pa naj si
je ta asimilacija tudi »murna« — pravi mon-
strum, je človeka nevredno umetnoubijanje na-
ravnega razvoja dotičnega naroda, torej ubi-
janje naroda samega, ubijanje — to je narav-
no — tudi v socialnem oziru, ker, ako se narod,
ki je vendar samorasel organizem ter živi in se
razvija ravno tako, kakor katerikoli drugi or-
ganizem v naravi, ubije tam, kjer ima takore-
koč njegovo življenje svoj izvor, se ubije po-
polnoma. Ker je torej, kakor rečeno, jezik
eden glavnih sestavnih delov narodnosti, se
obenem z jezikom dotičnega naroda ubije nje-
gova narodnost in, ker je s tem dalje pretrgan
glavni živček njegovega razvoja, sledi temu
prav gotovo tudi socialna smrt.

Zategadelj vidim v neoviranem razvoju
svojega siromašnega naroda, kot takega, sicer
v vsakem, a zlasti v narodnem in jezikovnem
pogledu najboljše jamstvo za njega socialni
razvoj, za socialni razvoj človeštva, katerega
del je moj narod, kakor je veja del drevesa...
Zato mi je internacionalizem zopr, zopr, ker
je narodno indiferenten, s čemur kot moderen
socialni pojav indirektno krepi močne na račun
slabih, krepi naše po številu močnejše, po zgo-
dovini slavniješe, na raznih krvoprelitjih in ne-
človeških zatiranjih in barbarstvih bogatejše
narodne sovražnike na račun mojega malega,
šibkega naroda. Sem naroden socialist, če
bi tudi narod ne bil nič drugega kakor slučaj-
na skupina posameznikov, govoreča isti jezik,

zdaj pa, ko sem videl angleškega konja, se ni-
sem čudil več.

Ob vohodu gostilne je bil vzdign železen ob-
roč za privezavanje konj; strelaj je pritrtil va-
jeti nanj in šel v hišo. Spoznal sem v trenutku,
kakšno priliko mi nudi sreča. Videl sem, da me
ne vjamejo lahko, ako sem enkrat v sedlu.
Celo Voltizerja ni bilo mogoče primerjati s tem
krasnim žrebecem. Misliti in storiti je pri meni
eno. Kakor bi trenil, sem bil po lestvici dol in
pri hlevnih vratih. V naslednjem trenutku pla-
nem ven in primem za vajeti; skok! bil sem
v sedlu. Nekdo je kričal za mano — kdo je bil,
gospodar ali hlapec, sam ne vem. Brigalo me
je njegovo upitje! Izpodbodel sem žrebca z
ostrogami, on pa je drevil tako bliskovito, da ga
je mogel voditi le jezdec, kakršen sem bil jaz.
Pustil sem mu vajeti, da je dirjal, kamor je
hotel — saj mi je bilo vseeno, samo da me je
nesel proč od te krčme. Kar grmel po me vino-
gradih, in v par minutah so bili preganjenci že
milje za nama. V tem širnem ozemlju niso mogli
več soditi, kakšno smer sem ubral. Vedel sem,
da sem zdaj otet; zanjahal sem torej na vrh ma-
lega grička, izvelel svinčnik in beležnico ter
začel risati črtež ozemlja in taborišč, ki sem
jih mogel pregledati.

Sedel sem res na dragocenem konju, ali ri-
sati na njegovem hrbtu črteže, ni bilo lahka re-
či, kajti mihal je venomer z ušesi, ustavljal se in
rezgetal nestrpnosti. Izprva nisem vedel, kaj
pomeni to; a zapazil sem kmalu, da je le nemi-
ren, kadar se oglasi do naju neki hrup iz bližnjih
gozdov — »hov, hov, hov« — ki se je izpreme-
nil zdajci v strašno rojevanje, sledilo pa mu je
ostro petje rogov. Takoj je zdivjal moj žrebec.
Oči so se mu zalesketale, griva naježila. Vzpel
se je pokoncu in plesal okrog kakor divji. Moj
svinčnik je zletel na eno stran, beležnica na

— da, naroden socialist, ravno in največ
zaradi tega!

Toliko vsem tistim, ki smatrajo na eni
strani narodnost samo za skupnost jezika, na
drugi strani pa narodnost, — seveda kakor jo
oni umevajo, za čisto navadno navlako in ovi-
ro pri boju izkoriščancev proti izkoriščeval-
cem.

Jozua.

POLITIŠKA KRONIKA.

Državna zbornica dela. Ako bi človek
sklepal po sedanjih dogodkih v ti zbornici na
njeno delozmožnost, tedaj bi moral obupati
nad vsakim pozitivnim delom. Posamezne
stranke, ki se love za svoje strankarske kori-
sti nastopajo v mogočni opozicijski pozi in
groze z vsem mogočim, prijazen pogled iz mi-
nistrskih klopi, krušna drobtinica raz vladno
mizo pa pomiri te načele opozicionalce ter jih
privede skupaj z vladno večino; take so raz-
mere v avstrijskem parlamentu. In zato je tudi
razumljivo, kako gladko je šla naprej brambna
reforma. Kakor na vojaško komando, ki so jo
poveljevali socialni demokratje in češki social-
ci so se dvigali poslanci in glasovali, in ko je
bilo vse glasovanje končano je Fresl odtrgal
in zaklical: Abgeben! In brambna reforma
je danes zakon, ravno tak, kakor ga je zahte-
vala vlada, kakor ga je diktiral Tisza s poli-
ciji in vojakom avstrijskemu parlamentu. Novi
brambni zakon je morala sprejeti zbornica ne-
izpremenjen, ker je bila po sprejetju v ogrski
zbornici kakor izprememba nemogoča, zdaj pri-
de na red še deželna bramba, nakaž bo veliko
delo zbornice končano. Danes reši še zborni-
ca proračunski provizorij nato še par neznat-
nih nalog, ter se poda na velezaslužene počit-
nice.

Enotni češki klub po imenu že večno ob-
stoji dasi nima pravice nositi tega imena, ker
v klubu nista zastopani dve stranki, ki vendar
nekaj pomenjata. Razpad enotnega kluba so
provzročili Mladočehi, ki so se s polnim pa-
rom približevali vladnemu bloku, v njih rokah
je bilo do sedaj tudi predsedstvo tega kluba. Mo-
goče so mislili gotovi Mladočehi, da bodo po
odhodu načelno-opozicijskih elementov za-
gospodovali nad vsesplošno češko politiko. To-
da tudi v tem so se zaračunali. V večerajšnji
seji tega kluba so nastopili agrarci, ki tvorijo
v sedanjem nepopolnem klubu tretjinsko
večino, da pripada njim predsedstvo kluba.
Do sklepa ni prišlo, a ta agrarna zahteva znači
na razpor kluba, ki so ga Mladočehi doslej
smatrali za svojo domeno in ga opravljali po
svoji volji in tudi proti volji članov. Dolg ob-
stanek odslej temu klubu ne bo zagotovljen,
ker nima tudi nikake eksistenčne pravice pod
svojim sedanjim imenom.

Srbska narodna skupština je sprejela z ve-
liko večino zahtevani kredit za oboroževanje
namene. V vprašanju tega kredita je prišlo do
nesoglasja celo v vladni večini, ki so ga pa
hitro poravnali z ozirom na kritični mednaro-
dni položaj. Povodom debate o kreditu je pri-
šlo do ostrega spopada med opozicijo in novim
vojnim ministrom generalom Putnikom, ta
spor pa se je tudi poravnal, tako da je skup-
ština mirno in z veliko večino sprejela zahte-
vani kredit, ki se uporabi izrečno v vojaške
namene.

Italijansko-turška vojna. Italijanska vlada
z ozirom na sedanjí položaj izjavlja: Turška
vlada poroča iz Carigrada, da so se začela
med velesilami živahna pogajana z ozirom na

Misli J. J. Rousseauja.

Za narod ni večjega pomanjkanja, kakor
pomanjkanje mož.

Čim slabši duša, tem ožji duh.

Neumnež lahko mnogo razmišlja — toda
vedno po neumnosti.

Dela, dela, Nikolaj ne moremo dovolj po-
navljati, da pripisujemo besedam preveč mo-
či. S svojo klepetavo vzgojo vzgajamo žu-
njače.

Kaj naj se uče naši otroci. Kako vpra-
šanje? Uče naj se tega, kar morajo delati kot
ljudje, ne pa kar morajo pozabiti.

Najslabša vlada je to, pod katero se narod
manjša in umira.

Izpolnjevanje drobnih dolžnosti, ki jih naj
prav opravljamo, ne zahteva manj sile nego
lunaški čini.

Splošno ljudje, ki malo vedo, mnogo go-
voro, oni, ki mnogo vedo, malo govorijo.

Ti, ki nas vspodbujajo, naj delamo to, kar
pravijo, ne to, kar delajo, ravnaajo zelo ne-
umno; kdor sam ne dela, kar pravi, ne pravi
nikdar dobro, ker mu manjka besed srca, ki
uplivaajo in prepričujejo.

Ljudje bodite človekoljubni — to je vaša
prva dolžnost.

italijansko-turški konflikt zlasti glede Dardanel
in vprašanje ali naj se naredi konec sovra-
žnostim s kolektivnim nastopom velesil ali pa
potom konference. Toda ta poročila prihajajo
iz turških virov in so le izraz želje turške
vlade. Turška vlada pa se bo morala prepri-
čati, da bo Italija sklenila mir le z orožjem v
roki in na noben drug način. — Temu nasproti
pa izjavlja turška vlada, da ne more z ozirom
na evropski mir prepušiti italijanske suve-
nitete nad Tripolitanijo in Cirenejko, ker bi tak
korak turške vlade izzval v vsem otomanskem
cesarstvu tak odpor, ki bi prešel v revolucijo, a
ta bi mogla postati evropskemu miru nevar-
nejša nego je sedanjí italijansko — turški kon-
flikt. Že z ozirom na to dejstvo morajo vele-
sile upoštevati pravno stališče in kritični po-
ložaj Turčije. Kakor razvidno vladajo med
obema nasprotnima državama taka načelna
nasprotja, da ni najmanj misliti, da bi se mogel
poravnati konflikt potem kakih mirovnihi po-
gajanj prei, dokler ena vojskovojoča se držav-
ne podleže premoči druge.

DNEVNI PREGLED.

»Slovenec« in absolutizem na Hrvaškem.
Hrvatje še niso pozabili strahopetnega in na-
ravnost samostnega nastopa slovenskih kleri-
kalnih junakov povodom parlamentarne ak-
cije. Ti so onemogočili uspeh vsake interven-
cije parlamenta. »Slovenec« je takrat igral
jako klavno ulogo zagovornika strahopetnih
Susteršičevih junakov, ni si upal nikjer z bar-
vo na dan, po atentatu na Cuvaja, niso imeli

dri takšnega konja! Mogočni boki so mu pokali
pri vsakem pogonu; drevil je hitro in čimdalje
hitreje, iztegnjen kakor hrt, tako da mi je žvi-
žgal veter okrog ušes in me rezal v lice. Nosil
sem naš interimni jopič, preprosto, temno uni-
formo brez vseh kričečih znakov; iz previdno-
sti sem bil tudi odstranil s čaka veliko perja-
nico. Tako se je zdelo neverjetno, da bi moja
zunanost vzbudila pozornost med to pisano
množico, ali da bi se ti možje, ki niso imeli druge
misli kakor na lov kdovekako zanimal za-
me. Ideja, da jaše francoski častnik z njimi za
stavo, je bila vendar preabsurdna, da bi jim
mogla priti na um. Smejati sem se moral med
galopom, kajti položaj je bil smešen kljub ne-
varnosti.

Že prej sem omenil, messieurs, da so imeli
lovci precej neenake konje, in tako so bili že po
malo mišani — namesto da bi tvorili celoto, ka-
kor pa — raztreseni po veliki da-
ljavi; bojni konji spredaj pri psih, drugi so se
vlekli za njimi. No, jaz nisem bil slab jezdec, in
vrhutega sem imel najboljšo žival; lahko si
mislite, messieurs, da sem bil kmalu med prvi-
mi. In ko sem videl dreveti pse in lovce v rde-
čih suknjah za njimi, med nami pa jedva sedem
do osem jezdecev, takrat se je zgodil največji
čudež, kajti jaz, Etienne Gérard, sem znorel z
drugimi vred. Mahoma me je pograbila omama
športa, hrepenenje odlikovati se, in sovraštvo
do lisjaka. Prokleto žival, ali naj se nam posme-
huje? Počakaj, stari lump, tvoja zadnja ura je
bila! Ah, messieurs, nekaj veličastnega je to
športno čustvo, to hlepenje, poteptati lisjaka s
kopiti svojega konja. Poznam lisjičje lov na An-
gleškem. Ob drugi priliki vam povem tudi, ka-
ko sem se nekoč v Bristolu udeležil lisjičje bor-
be. Verjemite mi, ta šport je čudovita reč —
prav tako zanimiva kakor prismojena.

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzarja

(Dalje.)

»Zelo pozno prihajate, sir George,« je re-
kel ordonančni.

»Da, imel sem še vojni svet. Ali je gospod
Stepleton Cotton že odjahal?«

Ta hip se je odprlo okno, in na cesto je po-
gledal mlad, lep mož v krasni uniformi.

»Alo, Murray!« je zaklical. »Te proklete pi-
sarije so me zadržale, a pridem takoj za vami.«

»Prav, prav, Cotton. Tudi jaz sem že po-
zen; pojašem tačas naprej.«

»Moj strežaj naj privede konja,« je rekel
mladi general pri oknu ordonančnemu oficirju,
dočim je odjedil prvi po cesti.

Ordonančni je jahal h konjušnici, ki je sta-
la nekoliko v stran, in čez nekaj minut se je po-
javil čeden fant z angleško kokardo na čepici,
ki je vodil — oh, mes amis, dokler niste videli
angleškega čistokrvca, si niti ne morete pred-
stavljati, kakšno popolnost more konj doseči.
Tisti žrebec je bil velikolepna žival, velik, širok,
močan in vendar eleganten in ličen kakor srni-
ca. Črn je bil kakor oglje, in greben, ta pleča,
ta ganaša — kako naj vam popišem vse to?
Koža se mu je svetila v solncu kakor polirana
ebonovina, poplesaval je nekoliko — oh, kako
lahko in čudovito je dvigal noge — in stresal
je grivo in rezgetal nestrpnosti. Nikoli v svo-
jem življenju nisem videl tako popolne združitve
moči, lepote in gracije. Prej sem si večkrat raz-
bijal glavo, kako so mogli angleški huzarji v
boju pri Astorgi polahati naše gardne lovce;

imeniti ničesar drugega, nego da so se sprali na napredno časopisje ter mu očitali propagando dejanja. Zadnji »Slovenec« pa prinaša izvorno »pročilo iz Zagreba, v katerem se slovenčevi vetrinarji navdušujejo za vojaško diktaturo na Hrvaškem. Ako »Slovenec« blunkar trdi, da bi se z vojaško diktaturo vrnila Hrvaški ustava, tedaj dokazuje, da sploh ne ve, kaj je to diktatura in to celo vojaška, ki pomenja najnižjo stopnjo absolutistične vlade. »Slovenec« mogoče imponira, kako bi bilo lepo, da bi nosil diktator Hrvaške soldaško uniformo, zato se pa navdušujejo za vojaško diktaturo, katero dvigajo kot rešiteljico naroda in ustave v deveta nebesa! Zanimivo pa je v tem »Slovenčevem« članku še ne pa-bus, ki se nareče tiče krivcev sedanjega položaja. Kot krivce imenuje »Slovenec« informator Kluena, Tomašiča in Čuvajal! Izpustil pa je previdno onega zloduha Hrvaške, ki je neposredno kriv sedanjih brezupnih razmer. Ta krivec je nekdanji ban baron Rauch! In zakaj »Slovenec« njega ni omenil. Odgovor je popolnoma lahak! Ban Rauch je s svojimi špi-loni insceniral zloglasni srbski veleizdajniški proces, ki je ljubljanskemu »Slovencu« nad vse imponiral, in slovenski klerikalci so si pa veselja meli roke, ko so gledali v duhu bing-ljati vseh 53 obtoženih Srbov - krivovercev in veleizdajnikov na vešalih. Za to svoje ve-selje so še danes hvaležni Rauchu in so mu ohranili hvaležen spomin! Zato ga ne marajo spravljati v zvezo s sedanjimi kritičnimi raz-merami na Hrvaškem! S toliko večjim navdu-šenjem se pa navdušujejo za vojaško dikta-turo! Res klasično pojmovanje ustavnih raz-mer.

Navzočnost naučnega ministra Hussareka na vsesokolskem zletu v Pragi je jako značil-nega pomena. Naučne uprave stavijo povsod Sokolstvo največje zapreke, da to ne bi moglo vzgajati telovadnega naraščaja. Vsled hujška-nja klerikalcev je kranjski cesarski in kraljevi deželni šolski svet prepovedal telovaditi nara-ščaju v sokolskih društvih, pometal je sokol-ska društva iz telovadnic, c. kr. naučni mi-nister kot vrhovni šef in funkcionar naučne uprave pa se udeleži sokolskega izleta, da do-kaže simpatije naučne uprave do sokolskih organizacij! Kako se strinja to stališče nauč-nega ministra z nasilnostjo kranjskega Schwar-za in Lampetove kompanije napram Sokol-stvu! To si je treba zapomniti in obvestiti o tem poslance!

Staro sovraštvo. Dr. Lampe sovraži Aš-kerca luto in besno se izza svojih lemenatar-skih časov. Še kot bogoslovec je začel že Ev-gen Lampe hujskati proti Aškercu in ga bla-titi na vse načine. Že l. 1897. je napisal Lampe v »Katoliškem Obzorniku« nesramen pamflet proti »socialistu« Aškercu in kasneje ga je v »Domu in Svetu« napadal neprestano. Danes je Aškerc mrtev, dr. Lampe pa zato denuncira Aškercove čestitke. Vsakdo odpusti, le far-nikdar.

En zamerka. Kako se napravi v Sloven-cih kariera, nam dokazuje tudi slučaj dr. Derganc. Dokler je bil še liberalce in svobodni-mislec, je znal včasih prav frivolno moderno zapeti ter se je še moško podpisoval Kazimir pl. Radič. Nad njegovimi pesnitvami v »Ljubl-janskem Zvonu« bi se danes križal brumni »Slovenec«, kakor se je takrat križal dr. Mah-nič. V tisti dobi pa je bil Derganc še učenec in sodelavec danes preklinjanega Aškerc. Ne vemo, ali je dr. Derganc izkazal pokojnemu svojemu pesniškemu Mentorju zadnjo čast, toda uprizariti smo hoteli vendarle dr. Lam-peta, da je Kazimir pl. Radič, dokler je bil še ubog liberalce, Aškercu oboževal in da se je l. pr. v l. 1899. »Ljubljanskega Zvona« iz Ma-hičevega »Rim, Katolika« ter njegovih katoli-škoestetskih razprav in idej naravnost po-gumno nerčeval. Seveda, danes so časi dru-gačni. Dr. Derganc je zatajil svojo preteklost in svoje nekdanje ideale; postal je klerikalce in tako je danes že primarni deželni bolnice ter ima celo že lepo vilo! Če bi bil Derganc ostal zvest idejam svojega vzornika Aškerc, bi bil danes še vedno reven zdravnik kjerkoli tam na kmetih in mogoče, da bi bil celo proti njemu naperil dr. Lampe že kakšno denuncija-cijo in disciplinarno preiskavo. Dr. Derganc pa je bil pravočasno političen, se je znal rešiti iz svobodnomiselne kužnosti ter je napravil s tem sijajno kariero. Da se to ne pozabi, smo zabeležili tudi ta svoj »zamerka«.

Poslovilni večer g. H. Nučiča. Kakor smo že opetovano javili, je angaževan g. Hinko Nučič, bivši režiser slovenskega gledališča na zagrebško gledališče. Ker se mu koncem sezone ni bilo mogoče posloviti od ljubljans-kega občinstva, priredi v četrtek 4. julija v deželnem gledališču svojo poslovilno predsta-vo. Uprizori se Giasosina drama »Tristi amo-ri« (Tužna ljubav). Pri poslovilni predstavi so-delujejo poleg g. Nučiča vse prve moči slo-venskega gledališča. Opozarjamo občinstvo že danes na ta večer in izrekamo opravičeno-jado, di se bo zavedalo svoje dolžnosti na-pram g. Nučiču, ki je toliko vrsto let deloval z vsem svojim mladeniškim navdušenjem, svojim talentom in vestnostjo v prosep slo-venskega gledališča, a so ga le negotove raz-me prisilile do odhoda iz naše srede! Na ve-čer še obširnejše spregovorimo pravočasno, a upamo, da že naš današnji poziv zadostuje, da se slov. gled. občinstvo zave svojih dol-žnosti!

Čudne razmere na ljubljanski c. kr. pošti. Pred leti je bila na glavni pošti samo ena tehtnica za pošiljateljce; a zdaj so tri. Pričako-vati bi bilo, da bodo nekaj uslužbenecv na-čeli; zgodilo se je pa ravno nasprotno, namreč odstranili so tri. Gospod Ipavec je imel celih 13 let tehtnico in ni dobil nikoli »Expressnega« plačila, kar je bilo pravilno, ker ni z »Eks-pressnim« nič opraviti imel. Zdar pa dobita ni uslužbenec, ki ima tehtnico, in oni, ki ima zbirarske pošiljateljce, ob »Expressno« plačo, lasiravno ne delata obne službe; vsako ne-veljo in vsak praznik sta prosta, drugi usluž-benci pa morajo mesto njih delati ob nedeljah

in praznikih. Veliko zaslugo pri tem, da so namreč tri uslužbenecv odpustili, ima gospod kontrolor Junc. Iz zgoraj navedenega je tudi razvidno, da gospod kontrolor Junc dobro ve, da kdor ne dela v nočni službi, ta tudi nima z nobenim »Ekspressom« nič opraviti, po-sledica tega je, da ne sme dobiti »Ekspressne« plače. Namreč gospod kontrolor Junc bi rad glede »Ekspressa« sam odločeval; vsled tega ni vse v redu. Čudno, da ne dobijo še postrež-nice »Ekspressne« plače, katere po novem si-stemu samo zunaj okna snažijo, znotraj pa poštni uslužbenec, ki so itak z delom preveč obloženi. Sicer bo pa že društvo poštinih uslu-žbenecv potrebno ukrenilo, da se ne bo tako godilo, kakor gospod kontrolor Junc sam po svoji glavi hoče, da bi se delalo, ampak tako, kakor služba zahteva in kakor je pravično. Pri mešanem vlaku zvečer pride za mesto čez 200 zavitkov, oddati jih je pa treba tudi okoli 120. To delo naj potem naredi samo en uslužbenec, ker več jih ne pride iz glavne pošte na kolodvor vsled premalega števila uslužbenecv, zato ker so skrčili število uslu-žbenecv za tri. In zdaj se pa postopi gospod kontrolor Junc nam zaukazovati, da naj de-lamo še to, kar bi morali uslužbenecv iz mesta od pošte. Prosimo ga, da naj neha zapove-dovati. Zakaj ste pa odslovili tri uslužbenecv, ker je na vseh krajih in koncih polno dela. Mi se bomo pokorili gospodu ravnatelju, ki se razume dobro na pošto službo iz kolo-dvora ne pa svoje glavnosti gosp. kontrolorja Junca.

Promocija. Fran Hošnjak, odvetniški kan-didat, bo promoviral danes 28. junija 1912 ob polu 12. uri na staroslavni Karlo-Ferdinandovi češki univerzi v Pragi za doktorja prava. Na-še čestitke!

Gremilji trgovcev v Ljubljani naznanja svo-jim članom, da bo dne 30. t. m. sklep šolskega leta z razstavo pisanih izdelkov, učencev vseh razredov in z javno skušnjo za učenje III. letnika. Razstava se otvori ob osmih zju-traj, zaključí pa ob ednajstih dopoldne. Javna skušnja bo trajala od osmih jutraj do ednaj-stih, Vabijo se k skušnji vsi člani gremija, oso-bito pa učni gospodarji in odborniki šolskega odseka.

Nogometna tekma. Ljubljansko-football moštvo -- I. Klagenfurter Fußball-Atletik-sportklub in revancheigra Ljubljanskega slo-venskega football moštva -- Ljubljanskem nemškem football moštvu. Dne 29. in 30. junija se vrše dve tekmi v Ljubljani in že danes opozarjamo p. t. občinstvo, da se jih ogleda. Druge podrobnosti priobčimo jutri.

O ti vbogi deželni avtomobil! Odkar so klerikalci počrnilo Belo Krajino, nima deželni avtomobil niti en dan miru v Ljubljani. Vedno je na potu iz bele Ljubljane čez Dolenjsko pre-ko Gorjancev v Belo Krajino. Deželni poslanec Dermastaja se vozi na kosilo k svojemu to-varišu Matjašču. Prof. Jarc se zdaj Belo Krajino nekoliko bolj izogiblje, odkar so mu Belokranjci nagrozili, ako brez številnih svo-ijih obljub ne izpolni do letošnje jeseni. Zdar se vozi tudi dr. Zajec v deželnem avtomobilu k nam na obisk. V terek pa je Belo Krajina videla še neko drugo redko prikazen: najbolj pobožnega katoličana, najbolj poštenega svet-nika v trgovsko-obrtni zbornici Ivana Kregar-ja. Da, tega slavnega junaka izpred celjske porote sta v terek jutraj peljala v deželnem avtomobilu dr. Zajec in »profesor« Derma-staja v Belo Krajino. Gromelo in treskalo je, ko je visoki klerikalni cirkus direktorji pripe-ljal to veliko zverino doli v Belo Krajino. Po kaj je šel Kregar doli onostran Gorjancev? Ali da za Lončaričeve delavce prelije vse belo-kranjske močrnatne marke, s katerim Lon-čarič svoje delavce plačuje, ali v kak drug na-men, to nam bo dr. Zajec bolj natanko pojasnil v svojem »Leibjournalu«. Dolgo časa se go-spodlje to pot niso mudili v Belo Krajini. Že ob 5. polpodne je pridrdral deželni avtomobil nazaj. O ti vbogi deželni avtomobil, kaj moreš vse prenesti.

Dramatični odsek »Sokola« Litija-Smartno priredi na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija 1912 ob 8. uri zvečer v novi stavbi »Sokolskega doma« v Litiji burko v 3. de-janjih »Nebesna na zemlji« k obisku katere je vsakdo uljudno vabljen in dobro došel.

Slovenec -- premoviran doktorjem me-dicine v Ameriki. Sloven, Frank J. Kern je bil te dni na clevelandski univerzi Western Re-zerve promoviran doktorjem zdravilstva. Dr. Kern je rodom iz Breznice na Gorenjskem bil je rojen l. 1887. ter prišel v Ameriko l. 1903. Srednje šole je obiskoval nekaj časa v Kranju potem pa v Ljubljani. Ko je prišel v Ameriko še je posvetil žurnalistiki, a obenem študiral medicino. Urejeval je najprej »Glasnik« po-tem pa »Clevelandsko Ameriko«. Slovenske-mu doktorju v Ameriki naše čestitke!

Slovenski arhitekt Štefan Savič je napra-vil načrte za velikansko rusko pravoslavno cerkev v Clevelandu (Amerika). Ruska cer-kvena občina je podelila tudi njemu zgradbo že impozantne v kremljskem slogu zidane cerkve, katere bo te dni končana. Amerikanski listi se izražajo jako povoljno o tem arhitek-tovskem delu slovenskega rojaka, a istočasno poročajo tudi ruski listi v domovini o uspehi stavbi.

V spanju ukraden. Ko je sedlar Anton Drolka iz Doba pri Kamniku, v sredo preno-čeval na nekem podu v Lazah, mu je neznan tat v spanju ukradel denarnico, v kateri je imel 90 K denarja.

Nepošteni hlapec. Alojzij Vidmar iz Vrh-polja je bil že par mesecev pri gostilničarki Magdi Rant v Kmniku kot hlapec v službi. V tem času ji je ukradel več blaga v skupni vrednosti 55 K. Gospa Rant mu je prišla na sled in blago še večidel našla v kovčku. V kleti je Vidmar načel tudi sod piva, kjer se ga je vsaki večer pošteno nasrkal. Nepošte-nega hlapca so izročili sodišču.

Težko ranjen. Pri Sv. Ani pri Trziču se je sprl delavec Leopold Kralj iz neznanih vzro-kov z nekim kovaškim pomočnikom. Kovač

je potegnil za nož in ga Kralju zasadil v levo ramo. Težko ranjenega Kralja so odpeljali v deželno bolnico v Ljubljano.

Krvavo dejanje blaznika. V vasi Valma-dona pri Aleksandriji v Italiji je v noči od 22. na 23. junija Christoforo Ponzano zadavil svojega otroka, ker je mislil, da je sad zakon-ske nezvestobe njegove žene. Ponzana so nato, ker so zdravniki konstatirali, da ni pri pravi pameti, oddali v blaznico. V blaznici se je blaznik obnašal zelo mirno, tako da pazniki niso niti pazili nanj, vsled česar je porabil to priliko n pobegnil. Odšel je v Švico k svojemu bratu, ki ga je zelo gostoljubno sprejel. Včeraj sta se oba radi nekega denar-ja nenadoma sprla. Potegnila sta oba nože. Christoforo je bil hitrejši in je svojega brata Vincencija do mrtvega zaklal. Nato se je vr-gel še na svojo svakinjo, ki je prihitela možu na pomoč in tudi njo zaklal. Ko je blaznik zagledal mrljica in kri, se je v njem še bolj raz-vnela kri. Odšel je v sobo in zabodel še oba otroka svojega brata. Potem se je umil, oble-kel obleko svojega brata in takoj odpotoval nazaj v blaznico. Tu je vratarju popolnoma mirno pripovedoval, kaj je storil. Bil je takoj aretiran in izročen sodišču v Aleksandrijo, ki ga je zopet odposlalo v blaznico. Prebivalci so silno ogorčeni nad oblastmi, ki se niso čisto nič trudile, da bi poizvedovale po pobeglem blazniku.

Cela vas kaznovana. V občini Kukar na Rumunskem so kmetje napadli lastnika vasi Ploješt. Nastal je pravcati upor proti grašča-ku. Na lice mesta je moralo priti vojaštvo, ki je po hudem boju vaščane vpokorilo. Sodisce je sedaj vse odrasle vaščane obsodilo v ječo, ki bodo morali v skuphah po 50 v zapore.

Osa povročila veliko nesrečo. V hlevu osmega honvedskega huzarskega regimenta v Pečulu je osa pčila nekega konja. Konj se je splašil in pobegnil v drugi hlev, kjer je bilo približno sto konj, ki so postali vsi pla-šni in zdirjali v mesto. Na potu so podrli neki voz, vozniar pa poteptal, etnajst konj je bilo težko poškodovanih.

Ljubene. Ključavničar Vacek iz Češkega je v Draždanih včeraj izvalil 12letno hčerko svoje bivše ljubice v vežo neke hiše in jo ustrelil. Pognal je nato še sebi štiri kroglice v glavo. Izvršil je svoje dejanje samo zato, da se maščuje nad materjo otroka, ki je pre-trgala pred leti z njim ljubavno razmerje.

Kolera. V mestih Astrahan, Sarator in Nižji Norgovod na Ruskem so konstatirali slučaje ruske kolere. Kakor se domneva, so kolero zanesli potniki, ki so prišli iz pokrajin Volge. Ruska vlada namerava vse pokrajine okoli Volge proglasiti kot okužene in odpo-slati tamkaj sanitetno komisijo, da odredi naj-strožje varnostne zdravstvene odredbe.

Triletni morilec. Gospa Ivana Makosi iz Solnoka je sprejela pred par dnevi nekega tri-mesečnega otroka na rejo. To je njenega tri-letnega otroka silno vlezilo. Včeraj je odšla od doma in je pustila otroka sama doma. Ko je prišla domov, je našla rejenčka vsega kr-vavega. Umoril ga je njen lastni otrok. Proti gospej je policija uvedla kazensko postopanje.

Ponarejalci denarja. Budimpeštanska po-licija je dobila obvestilo, da izdeluje tovarnar sodavice Andrej Leugyel srebrni in niklajsti denar. Na podlagi ovadbe je prišel k tovarnar-ju neki detektiv in ga prosil, naj mu prodaj stroj za izdelovanje denarja, nakar je bil to-varnar aretiran. Pri hišni preiskavi so našli štiri zaboje 5-, 2- in enokronskih novcev.

Čudna zapuščina. Princeza Matilda Thurn-Taxis je zapustila svoji kuharici 40.000 K, to-da je pod pogojem, da preskrbuje oba njena psa toliko časa, dokler pogineta.

Ženo ubil. V vasi Vulkan pri Lvovu je ne-ki kmet ubil svojo ženo, ker je sumil, da je imela razmerje z njegovim bratom. Nato se je javil sam policiji.

Kinematograf »Ideal«. Danes v petek spe-cialni večer: 1. Venuška telovadba. (Sportna slika). 2. Sovražnika, ne da bi vedela. (Ame-rikanska humoreska). 3. Mala vojvodinja. (Krasna drama v barvah). 4. Trollhattan. (Švedska popotna slika). 5. Drugega žena. (Sijajna veseloigra). 6. Maščevanje prezira-nega. (Zanimiva drama). Samo zveč. 7. Mir-ko poskuša muškatelca. (Velekomično, igra Gletni Abeland.) -- Jutri v soboto 29. junija pri vseh predstavah: Štirje hudiči II. del, na-daljevanje: »Groiovijski sin in artistinja«. V terek, 2. julija najprivlačnejši film sezije, ame-riška učinkovitost: »Smrt za vratom«. Pri-pravlja se »Skrivnost žene« (Lucrezia Borgia) prekrasna kolorirana drama v 2. dejanjih, 900 m dolg film.

Jean Jacques Rousseau.

Življenjepis.

Jean Jacques Rousseau se je rodil v Že-nevi (Genf) dne 28. junija 1712. Njegov oče je bil urar, njegova mati je bila priprosta ženska, ki je umrla na porodu. Rousseau je bil takoj sirota, zato pravi sam o sebi: »moja prva ne-sreča je bila, da sem se rodil...« Po materi je bil slabe narave; oče se ni mnogo zanimal za vzgojo.

Leta 1722 je Rousseaujev oče zapustil Genf. Rousseau je prišel k svojemu stricu, Bernardu, ki je bil brat njegove matere. Ta ga je kmalu oddal župniku Lambersierju v Bos-sey, blizu Ženeve.

Leta 1724 je prišel Rousseau nazaj k svo-jemu stricu; ta ga je dal v pouk k pisarju Mas-seronu, kjer se je Rousseau učil pisati akte.

Ker pa mu to delo ni dišalo, ga je dal stric k graverju Ducommunu. Tu se je učil Rou-sseau svoje stroke, zraven pa je rad pohajal po lepi okolici okoli Ženeve. Neko nedeljo ga je krasna priroda tako zablila, da je ostal pozno zvečer izven mesta. Ko se je vrnil, so bila mestna vrata zaprta. Ker se je bal palice -- njegov moister je bil zelo strog -- se je vrnil izpred mestnih vrat in se je napotil v svet. Bilo mu je 16 let. To se je zgodilo meseca

marca 1728. Rousseau se je napotil po cesti naprej in tu ga je pot zanesla k gospej de Wa-reus. To je bila dobra, pobožna vdova sred-njih let -- dovolj čedne zunanosti -- posest-nica malega gradiča. Rousseau je bil pri njej sprejet kot potujoč človek, kakršnih je bilo takrat mnogo po deželi. Rousseau je ostal pri nji in priznal, da je začutil do nje sinovsko ljubezen. Bila je to prva žena, ki mu je nado-mestila mater. Gospej de Wareus je mladi Rousseau ugajal in mu je dovolila, da jo je klical za mamo. Toda pobožna žena je hotela, da postane katolik. Rousseau je odšel v Turin in je prestopil na katoliško vero. Tam je na priporočilo duhovnikov postal lakaj pri grof-nji Warcellis, po njeni smrti pa ga je vzel v službo grof Gouvon.

Leta 1729, je zapustil to službo in se je vrnil k svoji mami gospej de Wareus. Gospa de Wareus ga je veselo sprejela, posebno ker ji je Rousseau povedal, da je sklenil postati du-hovnik. Pri svoji mami je začel Rousseau mar-ljivo čitati knjige. Posebno ga je veselila godba.

Leta 1730, je stopil pri La Maitru v glas-beno šolo in je spremljal svojega učitelja v Lyon. Tam ga je zapustil in je postal učitelj glasbe. Izumil je nove znake za note (številkke); s svojo teorijo je hotel reformirati celo glasbo. Potoval je brez cilja po Švici in Franciji in je doživel razne dogodke.

Leta 1732, se je vrnil k gospej de Wareus. Tam je našel že druge ljudi, neki oskrbnik je gospodaril brezobzirno; Rousseau je nati-krat začutil k gospej de Wareus drugo nagi-njenje; sladkost in krasota mladega Rousseau sta omamili pobožno gospo -- in postala je njegova ljubica. V svoji »izpovedi« Rousseau krasno popisuje ta prehod, ko se je po prvem užitku zibal na prsih svoje »mame«.

Rousseau se je poprijel domačega gospo-darstva in je postal geometer; pozneje ga je zopet zvalila godba.

Da bi se okrepil, je napravil več potovanj, s katerih se je vedno zopet vrnil k ljubljeni gospej de Wareus.

V tem času je začel pisati filozofične stvari, ki so bile takrat v modi, tako je n. pr. razreševal vprašanje: ali je zemlja, ki na nji bivamo, krogla itd.

Poleg tega je sestavil svoj spis o novem sistemu za note.

Ker se Rousseau tu in tam dolgo ni vrnil, je dobival njegov tekmeec pri gospej de Wareus vedno več veljave in Rousseau - u se je zdelo da ga je izpodrinil. To ga je užalilo.

Leta 1741, je zato zapustil prijateljico svoje mladosti in se je napotil v Pariz, da bi dal v tisk svoje delo o notah.

Leta 1742, je predložil svoje delo akade-miji; pri tej priliki se je seznanil z različni ose-bami. Posrečilo se mu je spraviti na oder opero: Les Muses galautes in šaloigro »le Pri-saniers« Dela niso posebno vspela in Rousseau se je zelo jezil nad »slabim okusom Parizanov.« Ni hotel namreč priznati, da je njegovo delo slabo.

Od tu ga je vzel s seboj kot tajnika posla-nik Montaigne v Benetke (1743). Tu se je Rousseau bavil z italijansko godbo, ki je takrat postajala modna.

Leta 1745, se je vrnil v Pariz, kjer je na-daljeval svoj boj za svoje opere.

V tej dobi se je Rousseau seznanil z enci-klopedisti, posebno z Diderotom, ki je prav takrat prišel v ječo. Ozko prijateljstvo ga je družilo tudi z Nemcem Grimmom. V tem času je spoznal tudi Terezijo Levasseur, ki je po-stala njegova ljubica in s katero je potem ži-vel skupno življenje in je imel 5 otrok, ki pa jih je dal vzgojiti v najdenišnici. Rousseau si je služil kruh kot kolaborator pri nekem Fran-cueilu.

Leta 1749, je pustil to službo in se je živil s tem, da je prepisoval note. Živel je zunaj mesta.

Leta 1750, se je izvršil v njem velik pre-obrat.

Nekega dne se je vrnil Rousseau v Pariz in se je utrujen od pota in vročine vlegel v senco mestnega parka. Da bi si pregledol dol-gas, je začel čitati list »Merkur« in tam je za-pazil, da razpisuje akademija v Dijonu na-grado za odgovor na vprašanje: Ali je prenov-ljenje ved in umetnosti pripomoglo k povzdigi naravnosti? -- Rousseauju se je zdelo, da se je z njim zgodilo nekaj posebnega. V svojih kon-česijah popisuje ta trenutek, Premislil je vpra-šanje in se zjokal. Šel je domov in je napisal odgovor, ki bi ga ne bil nihče pričakoval: Rousseau je dokazal, da veda in umetnost naravnosti nista povzdignili, nasprotno, da so ljudje čim slabši, čim bolj raste kultura. Ker so čim dalje manj naravni, Akademija je ta od-govor nagradila in Rousseau je izdal svojo razpravo, ki je vzbudila veliko pozornost.

Boj za godbo je vabil Rousseauja s seboj. Dasi so njegove opere propadale, je vendar hotel dokazati, da so dobre in da nimajo Pari-žani pravega smisla za lepo godbo.

Leta 1753, je akademija v Dijonu razpi-sala nagrado za odgovor na vprašanje: O vzroku neenakosti ljudi. Rousseau je odgo-voril na to vprašanje, da kultura deli ljudi, da so ljudje tem bolj neenaki, čim dalje so od narave.

S tem delom je dal novo podlago svojim velikim delom, Razprava je dobila nagrado.

Leta 1754, se je Rousseau vrnil v svoje rodom mesto Ženevo. Ker so bili v Ženevi še precej strogi verski nazori, je Rousseau, da bi ne žalil verskega čuta svojih rojakov, pre-stopil nazaj v kalvinizem. Za njegova dela pa ga je mesto imenovalo za svojega občana.

Leta 1755, je napisal oddelek »politična ekonomija« za enciklopedijo.

Leta 1756, se je naselil v dvorcu pri go-spej de Epinay pri Montmorency. Tu se je se-znanil z grofico d' Houdetot. V tem času je pi-sal »razpravo o večnem miru«, članek o poli-sinodiji, pisma Voltairaju itd. Glavno delo te dobe pa je: »Nova Heloira«, ki je izšla l. 1761. To je bilo epikalno delo, ki je postalo začetek

one smeri v slovtvu, ki jo imenujemo roman-
tika.

Leta 1757, je Rousseau zapustil dvorec
g. d' Epinay in je prebival po raznih krajih.
Pisal je »Pisma d' Celembertu igraha. Obenem
pa je pripravil dvoje svojih največjih del.

Leta 1759, se je naselil v gradiču maršala
Luxemburškega v Montmorency in tu je do-
gotovilo dvoje del, ki sta izšla l. 1762, in sicer
»Contrat social« in »Emil ali o vzgoji«. Ta tri
dela »Nova Heloisa«, »Kontrakt« in »Emil«
tvorijo temelj vse R. filozofije in pomenijo
preobrat v evropski kulturi. Heloisa v lite-
raturi — Kontrakt v družbi — Emil v vzgoji.

Kontrakt in Emil sta vzbudila šum v jav-
nosti. Francoski parlament je ukazal R. takoj
prijeti in zapreti. — To je sicer takrat v Fran-
ciji pomenilo, da ima ta vedno čas uteči — in
Rousseau je pobegnil v Ženevo. Toda v Ženevi
je dal mestni svet njegovega Emila javno na
trgu sežgati in je obžaloval, da je občan že-
nevski napisal tako knjigo. R. je bil pregan-
jan v Bernu, pa je dobil pribežališče v Motier-Trar-
versu — v pruskem Neuschätelu. — Tu je na-
daljeval svoja filozofska politična dela in je
l. 1763. odložil ženevsko občanstvo. Toda
kmalu so ga pregnali; bežal je iz Motiers v Isl
St. Pierre — od tu v Strassburg — in od tu v
Anglijo, skupno z angleškim filozofom Hu-
mom.

Leta 1766, se je naselil v Wootonu in je
začel pisati svoje »Konfesije«. Preganjanje,
beda in delo, vse to je slabo vplivalo nanj; lo-
čila se ga je živčna bolezen — povsod je čutil
preganjalce.

Leta 1767, se je vrnil v Francijo, kjer je
izdal »Dictionnaire de Musique«.

Leta 1768, je potoval skozi Francijo in je
sklenil zakon z bivšo svojo ljubico Terezo.

Leta 1769, se je začel zanimati za bota-
niko; poleg tega je izdal par razprav o junakih
in o poljskem kraljestvu.

Leta 1770, je v Parizu čital svoje konfe-
sije; predavanja so bila policijsko prepove-
dana.

Svoja zadnja leta je posvetil pisanju spo-
minov.

Leta 1778, se je naselil v Ermenonville pri
markizu de Girardeux. Tam je umrl 2. julija
na predvečer velike revolucije.

Park Ermenonville se je ohranil do današ-
njega dne tak, kakor je bil v oni dobi. Sedanja
lastnica ga je zapustila v spomin jubileja fran-
coski akademiji, z željo, da se nič ne izpre-
meni v vrtu, kjer stoji še Rousseaujeva hišica.
Vse ima ostati v spomin na velikega »prirod-
nega človeka«.

Dne 30. t. m. bo pravo literarno romanje
iz Pariza v Ermenonville, kjer bo velika slavnost
v R. spomin.

III. produkcija „Glasbene Matice“.

„Zadnja produkcija, ki se je vršila včeraj,
je pač daleko nadkriljevala prejšnji. Vzporod
je bil dobro sestavljen in izpopolnjen. Občin-
stva je bilo nabito polno. Aplavza po sleherni
točki — da ne rečemo — preveč.“

Večer je otvoril g. Milutin Jelačin, gos-
laš iz g. Vedralove šole. Možato miren nastop
lahen, siguren nastavek in potegljaj.

Iz iste šole je nastopil še g. Leon Novak.
Drdolva »Serenada« je bila sicer malce pre-
počasna, ali drugače prav lepa.

Gdč. Fr. Heuffel (šola g. Fr. Gerbiča) je
zaigrala na klavi »štiri Haberbirove pesmi-
ce čedno in zelo zadovoljivo.

Sola ge. Talichove je bila zastopana po
svojih najboljših močeh. Balakireva »Thama-
ro« so igrali osmeroročno gdč.: Supančič in
Kobaj in gg.: Ravnik in Ličar. Odkriti hvale-
žni smo prirediteljem za krasni užitek, ki so
nam ga nudili s to točko. Naloga drugih bo,
govoriti razlagajoče o delu samem. Mi mora-
mo zadovoljiti le s poročanje, kako je bilo
»elo proizvajano. In reči moramo, da je bilo
»ustvarstvo« edino v sodbi, češ, da si je težko
eleti še boljših interpretov, kot so bili ti
tirje nadarjeni gojenci šole ge. Talichove.
gralci so ubrano in slikovito in vseskozi pre-
jžno, tako da je prišla »Thamara« pred našim
občinstvom do popolne veljave, ter je napra-
vila iz navadne produkcije pravi koncertni
večer.

G. Anton Ravnik, gdč. Mara Kabaj in g.
Žiril Ličar so igrali še nekoliko solotoček.
Prvega vrline smo izpoznavali pri Rachmani-
noffovem »Prelude« in Gotardovi »Etude ar-
istigne«. Proizvajanje je globoko zamišljeno,
on je lep in silen in tehnika dovršena.

Isto velja v polnem obsegu za gdč. Kabaj
u za g. Ličaria. Točki teh dveh sta bili kon-
servatorijsko popolni. — Vsem trem želimo
srebrnega mecenata in uspeha na konservatoriju!

G. Hubadova pevška šola je bila častno
zastopana po začetnici (a le po letih!) gdč.
Milica Počivalnik, ki je zapela prav ljubko s
svojim prijetnim mezzosopranom tri pesmice
n po g. Leopoldu Kovaču, našemu staremu
nancu, ki je zapel z njemu lastno sigurnostjo
»Smej se, Bajazzo« in »Ženska le vara nas«
epo in aplavzozosno.

Najnam bo dovoljeno, da končno česti-
amo »Glas, Matice« od srca in krasnem us-
pehu, ki ga je imela, kot prejšnja leta tudi le-
tos s svojimi koncertnimi produkcijami.

Narodno-socialni pregled.

Narodno-socialna mladina v Trstu vabi
la važen sestanek, ki se bo vršil v nedeljo
p. t. m. ob 10. uri dopoldne v konsumnem
društvu »Jadrano« pri Sv. Jakobu. Z ozirom na
to, da je ta sestanek za tržaško slovensko mla-
dino velikega pomena, se nadejamo obilne
udeležbe. V nedeljo: vsa tržaška slovenska
mladina na sestanku.

Izlet N. D. O. v Gorico. »Narodno delav-
ska organizacija« priredi v nedeljo, dne 14. ju-

lija 1912 izlet s posebnim vlakom v Gorico.
Izlet se vrši z godbo N. D. O. in društveno za-
stavo na čelu. Vršil se bo tudi velik manifesta-
cijski shod, na katerem nastopijo kot govorniki
voditelji tržaškega in goriškega sloven-
skega proletariata. Popoldne bo velika vese-
lica z godbo, petjem, plesom itd. Pri obhodu
po mestu in veselici svira godba N. D. O. —
slovensko delavstvo! Na dan 1. julija bo ve-
lika manifestacija vsega narodnega delavstva
za narodne in socialne pravice. Oživiti moramo
tudi goriško slovensko delavstvo, da stopi na
bojno polje. To dosežemo. Zato vsi v Gorico!

Zidarska skupina N. D. O. v Trstu je raz-
poslala po mestu in okolici plakate s sledečo
vsebino: Narodna delavska organizacija (sku-
pina zidarjev). Zidarska skupina N. D. O. v
Trstu priredi v nedeljo, dne 30. junija 1912
pešizlet v Barkovlje. Zbirališče ob 2. popoldne
pred »Narodnim domom« v Trstu, odkoder
odhod ob pol 3. popoldne z godbo N. D. O. in
društveno zastavo na čelu. V Barkovljah se
bo vršil ob pol 4. velik javen shod, na cesti
pred konsumnim društvom »Alla Riviera«.
Dnevni red: Preganjanje slovenskih zidarjev
v Trstu in okolici. Govorilo bo več govornikov.
— Po shodu se vrši velika veselica z
godbo, petjem, tombolo, šal, pošto in plesom
na velikem vrtu konsumnega društva »Alla
Riviera«. Veselica traja do polnoči. Vstopnina
k veselici 40 vin, ples 10 vin, komad. Sloven-
sko delavstvo! Hud je boj, v katerem se naha-
jajo slovi, zidarji mesta in okolice, ki so orga-
nizirani v skupini zidarjev, stoječi pod okri-
ljem »Narodne delavske organizacije«. Vse se
postavlja proti njim. Preganja se jih, ker se
zvesto drže načel, katere zastopa »Nar. del.
organizacija«: narodnost in socialnost. Soci-
jalni demokratje hočejo po vsej sili, da se jim
podvržejo, da se pridružijo protinarodni trža-
ški socialni demokraciji. Na delu jih ne puste
pri miru in jim povzročajo s svojo neusmilje-
nostjo silno slabe dneve. Stopili so proti slo-
venskim zidarjem celo v stavko! Solidarno ne
marajo nastopiti proti organizirani falangi
podjetnikov, temveč hočejo, da vlada med de-
lavstvom sovraštvo in prepir — na veliko ve-
selje naših gospodarskih tlačiteljev. Temu
mora biti konec. Slovenskega zidarja se ne
sme več pobijati s kamenjem in opeko, slo-
venskemu zidarju se ne sme odjedati tukaj na
dom, zemlji zaslužek, ker je tukaj doma in ima
vso pravico do dela. Treba, da z vso stro-
gostjo protestiramo proti trpinčenju slovenskih
zidarjev. Vsi delavci, kar vas je v Trstu in
okolici, morate nastopiti odločno za pravice
sotrpinov — zidarjev. V nedeljo naj pride vsak
slovenski delavec, ki mu je na tem, da se slo-
venske židarie ne preganja več tako kakor
dosedaj! Na shodu v Barkovljah povzdignemo
odločno svoje glasove. V Barkovljah prote-
stiramo in zahtevamo od merodajne oblasti, da
enkrat za vselej napravijo temu konec. Zato
vsi v Barkovlje!

Veselica delavcev mestne plinarne, ki se
je vršila preteklo nedeljo, je izborna izpadla.
Na veselici je govoril državni in deželni poslanec
g. dr. Otakar Rybač o zgodovini delav-
stva v mestni plinarni. Ta veselica je veliko
pripomogla do tega, da se bo skupina N. D. O.
v mestni plinarni še bolj povzdignila, kar se je
pokazalo že na veselici, ko so se neorganizirani
delavci pridružili organiziranim. Le tako
naprej, bojovníki za pravično stvar v mestni
plinarni.

Širite, kupujte in naro-
čajte „Dan“! Prijavljajte
nove naročnike!

Najnovejša telefonska in brzjavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 27. junija. Danes je poslanska
zbornica sprejela za mnogih glasovanih bram-
bno reformo v drugem in tretjem branju, na-
kar je prišla tako v debato o proračunskem
provizoriju. Seja je trajala pozno v noč.

LJUBLJANSKI ULIČNI NAPISI.

Dunaj, 27. junija. Danes je upravno sodi-
šče razsodilo glede pritožbe neizogibne Gal-
letove Line in dr. Staudacherja proti odloku
deželne odbora glede samoslovenskih na-
pisov ter zavrnilo pritožbo v popolnem obse-
gu. Sedaj bo Galletova Lina yendarle enkrat
mirovala!

SLOVANSKI DNEVI V PRAGI.

Praga, 27. junija. Tekom današnjega dne-
va prihajajo neprestano posebni vlaki s So-
kolstvom. Slavnosten sprejem so priredili
Čelji Bolgarom in Slovencem, katere je po-
zdravil načelnik Slov. Sokolske Zveze dr.
Schreiner in zastopnik praškega mesta. Pre-
bivalstvo je Slovence navdušeno aklamiralo.

† JOSIP ANYŽ.

Praga, 27. junija. Danes je umrl nenadne
smrti češki deželnozbornski poslanec in glavni
urednik »Narodnych listov« Josip Anyž. Po-
kojnik ima velikih zaslug za razvitek najve-
čjega češkega dnevnika. Nagloma preminu-
mu je v sredo praški občinski svet izročil
slavnostno zlato medaljo za njegove zasluge.
Pokojnik je odgovoril v daljšem govoru, v ka-
terem je poudarjal, da mora postati Praga
središče vsega Slovanstva.

NOVI REKTOR BELGRAJSKEGA VSEUČI- LIŠČA.

Belgrad, 27. junija. V znamenje zaslug za
srbsko znanost je bil že tretjič izvoljen re-
ktorjem belgrajske univerze vseučiliščni profe-
sor dr. Andra Gavrilović.

DR. JOVAN CVIJIC — NEVARNO OBOLEL.

Belgrad, 27. junija. V vsem znanstvenem
svetu znani učenjak geograf dr. Jovan Cvijic
je v kopališču Koviljavan nevarno obolel
Prestolonaslednik Aleksander je obiskal med
prvimi obolelega učenjaka. V zadnjih časih se
je bolezen obrnila toliko na bolje, da ni pri-
čakovati nobene nevarnosti.

MACEDONIJA.

Skopje, 27. junija. Gibanje v turških regu-
larnih četah postaja vedno nevarnejše. Skoro
vask dan dezertirajo večje čete, ki vzemo
seboj vse orožje, celo mitraceže in se pridru-
žujejo ustašem. Vstaške čete postajajo od dne
do dne agilnejše, zlasti nevaren je pokret ob
črnogorski meji med Maljisorji, katere podpira
po turških vesteh preko Črne gore Italija.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Provizijo dobi, kdor preskrbi kupca za
stavbeno parcelo v Ljubljani. Pojasnila daje:
Anton Balant, Trst, pošta restante.

Hiša v Šmarjah pri Grosupljah št. 22, na-
sproti šole se takoj odda v najem.

Deklica se sprejme v delikatesni trgovini
in vinarni. Kia nova »Prva anonimna pisarna«.

„DAN“ se prodaja

1. V Gorici: Karol Schmelzer, južni kolodvor
Ter. Leban, Corso Verdi 20.
Jan. Sardagna, Gosposka ul. 9.
U. Likar, državni kolodvor.
2. V Kranju: Adamič, Glavni trg;
Rant;
Sifrer na kolodvoru.
3. Na Bledu: Pretnar in A. Wölfling.
4. V Bohinjski Bistrici: M. Grobotek.
5. V Radovljici: Oton Homan.
6. V Škofji Loki: M. Žigon.
7. V Idriji: tiskarnar Sax.
8. V Komnu: A. Komei.
9. Na Rakeku: A. Domicelj.
10. V Gor. Logatcu: Josip Rus.
11. V Postojni: I. Marinčič.
12. V St. Petru na Krasu: K. Schmelzer.
13. V Novem Mestu: Josip Kos.
14. V Opatiji: A. Tomašič.
15. V Reki: J. Trbojevič.
16. V Divači: K. Schmelzer.
17. V Koprniku: A. Komei.
18. V Nabrežini: K. Schmelzer.
19. Na Zidanem mostu: M. Peterman.
20. V Celju: Zvezna trgovina.
21. V Mariboru: Vilko Weixl.

Spominjajte se dijaškega
društva „Domovina“!

Hiša s trgovino

in gospodarskim poslopljem na dobrem kraju
poleg Ljubljane, se odda v najem, eventualno
se tudi proda.

Ponudbe pod »Ugodno« na »Prvo anon-
imno pisarno« v Ljubljani. 442

Kavarna Leon

Celo noč
odprto

Celo
noč odprto

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblast-
veno koncesionirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogleda, toplo-
mere, in zrakovne
vseh vrst.
Očala, ščipalniki na-
tančno po zdravni-
škem receptu.
Cenike pošiljam na
zahtevo zastonj in po-
štne prosto.

tali slabosti, pa v pasjem mrazu ni hotelo biti
nikogar mimo. Meščanje so sami zmrazovali
doma in se oklepali pečij, kaj še da bi šli na
ponočen sprehod...

Tretji večer so zadeli na oddelek nočne
straže, ki jih je napol pobila; četrti večer pa
jih je zadelo še neprijetnejše srečanje: tolpa
izstradanih postopcev se je vlačila po ulicah
in pobila vsakega, kdor ni bil izpod njih strehe.
Le s težavo so jim ušli pretepeni, opraskani in
še razcapanejši nego so bili.

Končno so se zatekli v tisti kabaret, kjer
smo jih našli, upajoči, da si tam vsaj ogrejejo
premrle ude. Preččili so bili pod pristreškom
in skoro poginili od nadlog. Bili so usmiljenja
vredni. Od slabosti se jim je delalo črno pred
oči, le sem pa tam je eden ali drugi stokajoče
zajavkal.

— Poginemo kakor muhe.
— Pocepamo kakor mršavi osli.
— Recita: poerkamo. Krčmar se že je
gnal proti nam, da nas pomeče na cesto. In
potem se ne premaknejo nikamor več.
— Kaj hoste: vina, medice, kaj prigriz-
nite?

Krčmar je stal pred njimi, oprt s pesti na
mizo in jih pozorno motril.

— Oboje, oboje! je nehote zaupil Brus-
caille, piti in jesti, prinesite nam kar hočete,
veliko ali malo, kolikor hočete.

— Da, je potrdil Brancaillon, omleto, pre-
šičjo kost, kostrunovo stegno, pašteto...

— In kaj piti?

— Piti? je dejal Brancaillon in se začel
krčmarjevemu vprašanju, ki je zvenelo čisto

Ljudje so hodili mirno,
Pa Ocquetonville in njegovi tovariši
bili že izginili.

Passavant se je ogledal in ni vedel, kje
se nahaja. Pa no mnogih menilnih in dijakih,
ki so hrupno hodili mimo je spoznal končno,
da se nahaja blizu univerze. Stal je ob vzno-
žju senčeneviškega griča, na nasprotni strani,
kjer je stala klinična opatija. Preračunal je
razdaljo med obema krajema in ni se mogel
načuditi mali distanci, ki je ločila vhod in iz-
hod iz katakomb. Bil je dober streljaj, on pa
je taval pod zemljo štiri noči in tri dni!

Groza ga je popadla ob misli na prebite
muke. Spoznal je, da je gotovo po stokrat pre-
tekel en in isti hodnik, blaznil po istih potih
gorindol in mislil, da hodi naravnost naprej...

Kraljevstvo večne noči je pustilo v njem
strašen svoj pečat.

Odhitel je iz kraja.

VIII.

Kraljevi lečniki.

Popeljati moramo čitatelja v vojvodovo
palačo: vstopimo obenem s tremi osebamí na-
ponižnejšega obnašanja in najzanimnejše zu-
nanjosti. Trije razcapani, bedni vragi, stroma-
šni na vseh koncih in krajih, na pol mrtvi od
mraza vstopijo z nami.

Drugo jutro imamo po dogodku ple-
miča Passavanta s Courteheusom, ki smo ga
pravkar opisali in ki se je dovršil v podzem-
ski jami in po tisti zvezi Burgundcev z pari-
skim meščanstvom.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudo vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročba, prosimo, da jo o m času obnovijo, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 18— Četrta leta . . . K 4-50
Pol leta . . . K 9— En mesec . . . K 1-50

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-20.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 20— Četrta leta . . . K 5—
Pol leta . . . K 10— En mesec . . . K 1-70

Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziroma na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „DNEVA“.

Poskusite!

Naročite si „Slovenski Ilustrovani Tednik“ in zadovoljni bodeite, ker to je najbolj zanimiv in zabaven časopis s slikami.

Pridobivajte novih naročnikov!

Ivan Jax in sin, Ljubljana

Dunajska cesta šte. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in stroje za pletenje (Strickmaschinen) za rodbino in brt.

Pisalni stroji Adler. - Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana. Mestni trg št. 5.

naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblek in lamnikov za gospode in dečke, ter poletne damske konfekcije globoko reduciranimi cenami.

Najfinjši SPIRIT

Iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležganjarna 250

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Del. glavnica: K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

„DAN“ se prodaja v Ljubljani v sledečih tobakarnah

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLER, Kongresni trg.
ČESARK, Šelenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIKAR, Sodna ulica.
ŠUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
ŠENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOŠIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUŠNIK, Rimska cesta.
UŠENIČNIK, Židovska ulica.
KLEINSTFIN, Jurčičev trg.
KRIZAJ, Sp. Šiška.

WISIAK, Gosposka ulica.
KUSTRIN, Breg.
TENENTE, Gradaška ulica.
VELKAVRH, Sv. Jakoba trg
SITAR, Florjanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREO, Sv. Petra cesta.
KUŠAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELSNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
KLANŠEK, Tržaška cesta.
JEZERŠEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIČ, Dunajska cesta.
STRAVS, Škofja ulica.
TULACH, Dolenjska cesta.

Prihod vlakov v Ljubljano iz:

Dunaja . . .	12-55	3-18	4-48	5-55	9-56	12-47	5-21	8-58	5-31
Trsta . . .	12-02	4-09	9-04	11-21	2-51	6-17	9-47	11-45	
Trbiža . . .	7-23	9-51	11-14	4-20	7-00	8-15	11-22		
Kamnika . . .	6-42	11-00	2-41	6-15	10-30				
Rudolfovega . .	8-59	3-00	9-13						
Kočevja . . .	8-59	3-00	9-13						
Vrhnike . . .	6-38	10-38	7-23						

* Brzovlak. ** Voz ob nedeljah in praznikih.

Odhod vlakov iz Ljubljane proti:

Dunaju . . .	12-08	12-18	4-39	7-30	11-26	3-11	6-32	9-53	10-45
Trstu . . .	1-20	3-22	5-13	6-03	10-02	1-06	5-41	8-28	
Trbižu . . .	†5-47	6-52	9-09	11-30	3-32	6-35	10-00		
Kamniku . . .	7-27	11-50	3-12	7-15	11-00				
Rudolfovem . .	7-32	1-31	7-44						
Kočevju . . .	7-32	1-31	7-44						
Vrhniki . . .	7-35	1-18	8-10						

* Brzovlak. ** Voz ob nedeljah in praznikih. † Od 26. maja oziroma 1. julija.

— 546 —

— 547 —

Tega jutra torej, bila je nedelja, so sedeli za klop za mizo v zakotnem kabaretni ulici Franc-Bourgeois, kar pomenja ulico tatov, vlomilcev, pohajkovalcev itd. Brancaillon, Braggille, Bruscaille, nerazdružljivi v sreči kakor v nesreči; gledali so nevoljno, mračno, žalostno. Klop je hreščala pod njimi in se močno upogibala; saj je bila le deska položena preko dveh kozic. Taka je bila tudi miza in sploh vse pohištvo v revni zanemarieni sobi.

Obrazi trojice so bili čudno podaljšani; bili so blede in shujšani; Brancaillon, preje plečat orjak, se je stanjšal do navadnega zemljana; Braggille je izgledal kakor menih po štiridesetdanskem postu; Bruscaille pa ni bil drug zega nego sama kost in koža, skoro prozoren kostnjak. Sklepetali so z zobmi in debelo bučili proti luknji, odkoder so prihajali različni duhovi. Tisti duhovi, dasi pohajajoči od malo čelikatnih jedil, so bili zanje smrtna luknja.

In njih oprava! Da, lisjaška trojica vojvode Ivana Nevstrašnega, sicer zlikana in očejena, da se je mogla meriti z vsakomer, je izgledala kakor strašilo v nošu.

Za mal denar so poprodali vse, kar so imeli na sebi, da so si mogli založiti grižljaj tedi. V Saitanovem brlogu so se do dobra napostili. Dali so lepa pokrivala, škornje iz biatečega usnja, plašče, telovnike, peresa, skratka, slekli so raz se vse. Zadnji berač bi imel usmiljenje z njimi.

Zeblo jih je, da so trepetali mraza, zakaj zunaj je razsajalo ledena zima. Nebo je bilo nabasano snega in zdelo se je, da začne vsak hip vsipati debele kosmiče na zemljo. Bila je o

ista zima, ki so jo vremenski preroki napovedovali že dolgo naprej in so volkovi, gnani od gladi, prišli preko popolnoma zamrznle Sene v Mesto!

— Zebe me! je dejal Bruscaille in stisnil glavo med ramena.

— Lačen sem! je zazdehal Braggille.

— Žejen sem! je zaječal Brancaillon in poškilil v kot, kjer je stal meh z vinom.

Lakota, žeja, mraz, to je bila njih usoda že tri dni. Zakaj misel Brancaillonova, ki se je zdela v prvem hipu vsem trem tako imenitna in rešilna, se je izkazala zelo klavarno. Marion Bomecoste, s katero se je Brancaillon bahal, da ga uboga na migljaj, jim je predložila le vrč medice in jih nato poglala čez prag, rekoč: Bog je sebi ustvaril brado prvemu in jaz ne morem rediti suhih gadov. Bog z vami in vrnite se s cvenkom, petem si bomo zopet prijatelji!

Bili so torej posajeni pod kap in poskušali so na različne načine potegniti se iz z . . . pa to pot jih je vse kruto varalo. Brancaillon je hodil okoli vode in se ponujal in vsiljeval mornarjem; pa Sena je bila zamrznjena in delo so opravljali le najpotrebnejši, stalno nameščeni; Braggille je hotel v službo k cerkovniku pri Svetem Jakobu; pa kakor da bi tudi tam bila voda zamrznjena v kropilniku; pri Svetem Jakobu niso potrebovali nikogar. Bruscaille pa je hotel ostati zvest stanu in poklicu in prepričevalno predlagal tovarišem, da store najboljšo, če se postavijo ponoči . . . in nato slečejo neprevidega meščana. Misel je bila sprejeta, stali so celo noč na ulici in drge-

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
je najinformativnejši slovenski dnevnik.
je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
je najodločnejši neodvisni jutranji list.
je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 170.
je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu učitelstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremljenosti krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga stane 3 K, — broširana 2 K 60 vin., s poštnino 26 vinarjev več.

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.